

การคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน

เรียบเรียงโดย จิตติมา ภัทรภูติ

ปองเสียอันตรายจากชุมชน หมายถึง ของเสียอันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในครัวเรือนและสถานประกอบการพาณิชย์กรรมต่าง ๆ ในชุมชน เช่น อู่ซ่อมรถ สถานีบริการน้ำมัน ร้านล้างอัดขยายภาพ ร้านซักรีดแห้ง ท่าเรือ สนามบิน โรงพยาบาล ห้องปฏิบัติการ พื้นที่เกษตรกรรม ฯลฯ ซึ่งของเสียอันตรายเหล่านี้ส่วนใหญ่ถูกทิ้งร่วมกับมูลฝอยทั่วไป โดยไม่ผ่านการบำบัดและกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อให้เกิดการปนเปื้อนและแพร่กระจายของสารอันตรายสู่สิ่งแวดล้อมเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารและเกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้

วิธีง่ายๆ ที่บ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์หรือภาชนะเป็นขยะอันตราย

สังเกตคำเตือน ที่ระบุข้างภาชนะบรรจุ เช่น ห้ามรับประทาน ห้ามเผา อันตราย ANGER ,TOXIC ,CORROSIVE และ FLAMMABLE

ขยะอันตรายที่พบเห็นได้ในชุมชน

- ❖ ขยะอันตรายจากบ้านพักอาศัย เช่น ถ่านไฟฉายซึ่งมีสารแคดเมียมซึ่งทำให้เกิดอันตรายต่อโครงสร้างกระดูก หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์มีสารปรอทซึ่งทำอันตรายต่อระบบประสาท
- ❖ ขยะอันตรายจากท่าเรือ เช่น สารเคมีเหลือทิ้ง ซากสารเคมีที่ถูกเผาไหม้ น้ำมันและกากน้ำมัน
- ❖ ขยะอันตรายจากการพาณิชย์กรรม เช่น สีและทินเนอร์มีตัวทำละลายซึ่งมีฤทธิ์ไวไฟและเป็นพิษ
- ❖ แบตเตอรี่รถยนต์มีแผ่นธาตุตะกั่วที่สามารถทำอันตรายต่อระบบการสร้างเม็ดเลือดแดงของมนุษย์
- ❖ น้ำมันหล่อลื่นใช้แล้วจากสถานีบริการน้ำมัน และสารเคมีจากกระบวนการล้างอัดขยายภาพเป็นต้น
- ❖ ขยะอันตรายจากเกษตรกรรม เช่น ภาชนะบรรจุสารกำจัดแมลงและสารกำจัดวัชพืช ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อกระบวนการเมตาบอลิซึมของร่างกายสิ่งมีชีวิต

ผลกระทบจากการไม่แยกทิ้งขยะอันตราย

หากเราทิ้งขยะอันตรายรวมกับขยะทั่วไป ขยะอันตรายจะถูกนำไปกำจัดอย่างไม่ถูกวิธี เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพดังนี้

♠ หากขยะอันตรายถูกนำไปเผาในที่โล่ง

เศษฝุ่น ควัน และสารพิษจากขยะอันตราย จะปนเปื้อนสู่อากาศ ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และระบบทางเดินหายใจของมนุษย์

♠ หากขยะอันตรายถูกนำไปฝังกลบ

จะทำให้สารพิษจากขยะอันตราย ซึมออกจากบ่อฝังกลบ สู่พื้นดิน และแหล่งน้ำซึ่งจะถูกดูดซึมเข้าสู่สัตว์น้ำ และพืชผัก และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ในที่สุด

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์และอาการเจ็บป่วยเมื่อสารพิษเข้าสู่ร่างกาย

ผลิตภัณฑ์	สารพิษ	ผลต่อสุขภาพเมื่อสารพิษเข้าสู่ร่างกาย
ถ่านไฟฉาย กระจกบด	สารแมงกานีส	<ul style="list-style-type: none"> - ปวดศีรษะ ง่วงนอน อ่อนเพลีย ซึมเศร้า - อารมณ์แปรปรวน จิตใจไม่สงบ ประสาทหลอน - เกิดตะคริวที่แขน ขา - สมองสับสน สมองอึกเสบ
หลอดฟลูออเรสเซนต์ / สารฆ่าแมลง / ถ่านกระดุม	สารปรอท	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง - เหงือกบวม อักเสบ เลือดออกง่าย ปวดท้อง ท้องร่วงอย่างรุนแรง - กล้ามเนื้อกระตุก หงุดหงิด โมโหง่าย
แบตเตอรี่รถยนต์ / สารเคมีกำจัดแมลง/กระจกบด	สารตะกั่ว	<ul style="list-style-type: none"> - ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ตัวซีด - ปวดท้อง ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ - ความจำเสื่อม ชักกระตุก หมดสติ
สเปรย์/น้ำยาย้อมผม/ยาทาเล็บ/ล้างเล็บ/เครื่องสำอางหมดอายุ	สารพิษอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง คันหรือบวม - ปวดศีรษะ หายใจขัด เป็นลม

เราจะช่วยลดปัญหาขยะอันตรายได้อย่างไร

๑. เลิกหรือเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดขยะพิษ

- ◆ เลิกหรือหลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสารอันตราย เช่น ถ่านนิเกิล แคดเมียม หรือถ่านราคาถูกไม่ได้มาตรฐาน โดยเลือกใช้ถ่านอัลคาไลต์ หรือถ่านไฟฉายชนิดอัดประจุได้ที่ระบุข้อความ NO MERCURY ADDED
- ◆ เลือกใช้สินค้าที่มีมาตรฐานในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสังเกตจากฉลากเขียว หรือฉลากสิ่งแวดล้อมอื่นๆ
- ◆ ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน เช่น ถ่านไฟฉายชนิดอัดประจุได้ หลอดฟลูออเรสเซนต์ที่มีจำนวนชั่วโมงใช้งานสูง

๒. คิดก่อนทิ้ง และทิ้งอย่างระมัดระวัง

- ◆ ก่อนทิ้งควรพิจารณาขยะในมือท่านว่าเป็นขยะที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือมีพิษต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่
- ◆ จัดเก็บขยะอันตรายในภาชนะบรรจุเดิม เพื่อป้องกันการแตกหัก เช่น เมื่อเปลี่ยนหลอดฟลูออเรสเซนต์ใหม่ ให้เก็บหลอดเก่าในกล่องเหมือนเดิมหรือห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- ◆ ขยะอันตรายที่เป็นของเหลว ควรแยกประเภทไม่เทรวมกัน โดยเก็บไว้ในภาชนะที่ไม่รั่วซึม อยู่ในที่ร่มและให้พ้นมือเด็ก แล้วนำไปทิ้งในภาชนะหรือสถานที่ที่กำหนด เพื่อรอการเก็บรวบรวมและนำไปกำจัดอย่างปลอดภัย

๓. แยกทิ้งให้ถูกถัง

ทิ้งขยะพิษ เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระจกสีสเปรย์ กระจกสารกำจัดแมลง ภาชนะบรรจุสารเคมี ในถังรองรับขยะอันตราย เท่านั้น ไม่ทิ้งขยะอันตรายปะปนไปกับขยะทั่วไป และไม่นำไปเผา ฝังดินหรือทิ้งลงท่อระบายน้ำ เพราะจะทำให้สารพิษมีการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมได้

ควรทำ ✓

เมื่อเปลี่ยนหลอดฟลูออเรสเซนต์ให้มา
จากมาใส่ของบรรจุ
หลอดใหม่ หรือท่อ
หนังสือพิมพ์ วาง
รวมไว้ในบริเวณที่
ปลอดภัย
ระมัดระวังอย่า
ทำให้หลอดแตก

ห้ามทำ ✗

ห้ามทุบกระป๋องหรือหลอดไฟ

แยกทิ้งขยะอันตรายตามวันเวลา
ที่กำหนด

ห้ามทิ้งขยะอันตรายหรือขยะพิษ
รวมไปกับขยะอื่นๆ

หรือทิ้งในภาชนะรองรับขยะอันตราย
ณ สถานที่ที่กำหนด เพื่อจะได้เก็บขน
ไปกำจัดอย่างถูกวิธี

ห้ามนำไปเผา ฝังดิน
ทิ้งลงท่อระบายน้ำ
หรือแหล่งน้ำสาธารณะ